

“He començat a viure plenament durant la segona part de la vida”

14
15

Als 41 anys, Carmen Domingo va tornar a viure. Després de 17 anys convivint amb un maltractador, va sortir del cercle de la violència masculista. “La meua vida era un infern”, diu. El seu pas per la casa d’acollida va ser clau. D’allà va sorgir l’associació Tamaià - Viure Sense Violència, on la Carmen ajuda altres dones que han passat per situacions semblants. Ella és ara un referent per a aquestes noies. “Ens veuen a nosaltres i veuen una sortida”

DIUMENGE 7 DE JUNY 2013

“Em vaig casar als 24 anys molt enamorada i pensant que era per a tota la vida. Un any després vaig quedar embarassada i quan estava de quatre o cinc mesos, el meu marit va tenir una de les primeres explosions de violència. Em va donar una empenta i em va llançar al passadís. «Ets una inútil, no saps ferres, estàs grassa!», em va cridar. Em va fer molt de mal i en vaig parlar amb una amiga: «Dona, és que devia estar nerviós, no hi donis importància», em va dir. Vaig patir agressions verbals fins al moment que va néixer la meua filla. En

saber que era una nena, va trigar 24 hores a aparèixer a l’hospital perquè volia un nen. Quan vam tornar a casa, va actuar com si res. Ignorava la criatura i exigia la mateixa atenció que abans. Ell no ajudava en absolut i jo tenia més pressió perquè tot estigués impecable. Després d’un temps que vam passar més o menys normal, vaig tornar a quedar embarassada. Amb una nena de 22 mesos i a punt de donar a llum, estava sempre sola perquè ell sortia cada nit. Era addicte al joc i això li produïa un estat de nervis increïble. No li podies dir res, qualsevol cosa era motiu de discussió”.

“Al principi, les agressions es distancien en el temps i et demana perdó. Peneses que ha estat un mal moment i que amb el temps reprindras una relació normal. Però les agressions són cada cop més freqüents, més fortes, i t’intimida. I el que era esporàdic es converteix en una tensió contínua, perquè quan ell obre la porta de casa no saps de quin hu-

mor estarà. Recordo una vegada que em va llançar contra la banyera mentre banyava la nena. I llavors el que fas és no fer soroll, intentar que els nens molestin el mínim possible, que tot estigui perfecte. Però, tot i així, a vegades els venen de malhumor i provoquen la situació”.

“L’any 1985 decideixo que no puc més i que em vull separar. Quan ell rep la carta de citació destrossa la casa i em diu que o retiro la demanda o em mata a mi i a les nenes. Vaig agafar una depressió i ell va decidir que un fill m’auria bé. Vaig claudicar. Vaig tenir una altra filla i les agressions eren cada cop més freqüents. La meua vida es va convertir en un infern. Fins que un dia, va donar una pallissa a la meua filla gran i vaig decidir que allò era el final. No podia viure 17 anys amb una persona que m’amenaçava i començar una segona part en què amenacés les meves filles. Vaig decidir crear una estratègia per fugir i em va apunyalat. Vaig fugir”.

Casa d’acollida, tornar a començar

“Amb les meves filles entro a una casa d’acollida. És un procés dur i difícil. S’hi arriba amb l’autoestima molt baixa, des-tossada. Es treballa la no-violència, l’autoestima i el sentiment de culpabilitat, perquè, malgrat tot el que ell ens feia, em sentia culpable. Una de les coses que més valoro són aquells sis mesos sense l’agressor a prop per poder-me recuperar emocionalment. Surts de la casa quan ja tens la separació i la custòdia decidida. A partir d’aquí començo una nova vida. Les meves filles tenien llavors 14, 12 i 3 anys.

Treballo molt -perquè ell mai ha passat una pensió-, però fem pinya i a poc a poc ens anem relaxant i vivint millor”.

“Quan acabes una relació de maltractament que ha durat tant de temps, ets una persona molt insegura i debilitada: s’han passat 17 anys dient-te que no serveixes per a res. Jo treballava en un laboratori farmacèutic i ho vaig deixar en casar-me, el 1975. Quan em vaig separar l’any 1991, em vaig treure el carnet de conduir i vaig fer cursos d’auxiliar de clínica i de geriatrica, una de les millor coses que he fet, ja que ara tinc una professió. Un dels temes de la casa d’acollida és: «A la vida aconsellgué el que em proposis». I és cert. Pots triar més o menys, però si lluites ho aconse-

JORDI PUZARRO

guexes. Quan et separen, la societat se-
gueix culpabilitzant la dona, per molt ma-
lament que ho hagi passat. Algunes ami-
gues em deien: «És que totes hem
d'aguantar». A les dones ens han educat
per aguantar. I va arribar un moment que
vaig dir prou. Però el missatge que t'arriba
és que no pots deixar els teus fills sense un
pare, però no és un pare, és un monstre».

Mentora, un nou rol

«Ens sentíem incompreses, bitsos rarsos, i
tornàvem de visita a la casa d'acollida, on
sentíem que ens entenien. D'allà va sorgir
la idea entre algunes dones i educadores
de formar l'associació Tamaià. Ens ha
canviat les vides. Tamaià ens ha servit per

créixer, per sentir que tenim uns drets i
per educar en el respecte els nostres fills.
Ara sóc mentora d'altres noies. Som el seu
referent. Són noies que arriben molt de-
bils i pensen que és difícil sortir del cercle
de violència. Elles saben la nostra història
i veuen que hi ha una sortida. I molts cops
jo em veig reflectida en elles. Veus l'evolució
que fan i no tenen res a veure amb qui
eren quan van arribar, i això no té preu».

«Que per què no em vaig separar
abans? Si no ho vaig fer abans és perquè
estava molt minvada; en tenia prou so-
brevivint. Estàs atemorida. Quan una
dona pateix maltractaments i no ho de-
nuncia és per terror. Ho fa quan real-
ment se sent segura, perquè denúncies

però tornes a casa i és imprevisible el que
pot passar. El cicle de la violència és tan
dur que un en surt quan troba l'estratègia
per fer-ho. I, a més, tampoc hi ha tanits re-
cursos. Es necessiten més mitjans per
acompanyar les dones en aquest procés.
No se les pot culpabilitzar».

«Ha estat a la segona part de la meua vi-
da que he començat a viure plenament,
amb menys por i molt més segura. Ara es-
tic molt bé. Sóc forta. Les meves tres filles
han estudiat i treballen i han arribat on
són ara perquè en un moment determinat
vaig decidir trencar amb la violència. El
millor que he fet ha estat separar-me i ara
poder ajudar altres dones a tenir la força i
la convicció que, si vols, pots».

Violència masculista

Les víctimes

El 55% de les dones víctimes de
violència masculista tenen menys de
35 anys, segons les últimes dades
fetes públiques per la conselleria
d'Interior. Durant el 2012, els
Mossos d'Esquadra van atendre
12.193 víctimes; una xifra que és
força inferior a la dels casos reals, ja
que només el 30% de les dones
afectades ho denunciaren. De totes
aquestes dones ateses, el 3% eren
menors d'edat. El diputat d'UPyD al
Congrés, Toni Cantó, va encendre
la polèmica fa uns dies quan va
assegurar que la majoria de
denúncies per violència de gènere
són falses. Polítics i ciutadans se li
van tirar a sobre. Les denúncies
falses van ser el 2011 només el 0,01%
del total. Els Mossos van detenir, el
2012, 6.196 maltractadors de dones.
D'aquests, el 35% tenien entre 18 i
34 anys i el 9% eren reincidents.

Associació Tamaià

L'associació Tamaià - Viure Sense
Violència tot just acaba de celebrar
el vintè aniversari. Va néixer l'any
1992 fruit de la iniciativa d'un grup
de dones víctimes de la violència
masculista i d'un grup d'educadores i
treballadores socials que havien
coincidit a la Casa d'Acollida de
Barcelona. Van crear un grup
d'ajuda mútua per omplir el buit
davant la falta de recursos per a les
dones que pateixen aquest tipus de
maltractaments. Treballen en grups
de suport psicosocial i tenen un
grup de mentores; entre les quals hi
ha Carmen Domingo, que ajuda
altres dones que han passat per
situacions semblants. Les mentores
també fan xerrades en escoles i
instituts per conscienciar els joves.
Abans també ho havien fet en
centres cívics. «Però als instituts ha
estat una experiència magnífica per
les preguntes i per la manera en què
s'hi impliquen i ho senten els joves»,
diu Domingo. Crítica que la justícia
vagi tan lenta quan es tracta de
jujar maltractaments i considera
que no és prou equitativa. Però és
optimista: «A poc a poc podem
canviar la societat».